

มาย ....ผมไม่คิด ....ผมกลัว

เกือบเที่ยงวันแล้ว นาฬิกาบอกฉันว่าเหลือเวลาอีก 15 นาที ฉันก็จะได้เต็มเต็มช่องว่างในท้องของฉันแล้ว แม้ว่าจะหิวตักแคไหนแต่ตอนนี้ยังเป็นเวลาทำงานของฉันฉันขอทำหน้าที่ของฉันให้ดีที่สุดก่อน ในขณะที่ฉันกำลังก้มหน้าก้มตาเรียกชื่อคนไข้ให้มารับยาก็มีผู้ป่วยยื่นใบสั่งยาผู้ป่วยในที่กำลังจะกลับบ้าน

...คุณประเสริฐ สังข์ทอง รับยาค่ะ

ผู้หญิงวัยกลางคนๆ หนึ่งเดินมาหาฉัน.....เธอนิ่งไม่พูดจาอะไร

รับยาคุณประเสริฐ สังข์ทอง ไข้ไหมคะ.....ดิฉันถามเหมือนกับที่ถามคนไข้ทุกคน

เจ็บ.....เจ็บ.....เจ็บ..... ไม่มีเสียงตอบและปฏิกิริยาใด ๆ นอกจากนิ่ง....นิ่ง...นิ่ง และนิ่ง

รับยาคุณประเสริฐ สังข์ทอง ไข้ไหมคะ.....ดิฉันถามครั้งที่สอง

เธอมีปฏิกิริยาตอบโต้ดิฉันแค่พยักหน้า

รับยาคุณประเสริฐ สังข์ทอง ไข้ไหมคะ.....ดิฉันถามครั้งที่สามเพื่อความมั่นใจ

อ้อ.....คือเสียงตอบรับจากเธอ

โอเคค่ะ ถูกคนแล้วแน่นอน ดิฉันคิดตามแบบฉบับการจ่ายยาแบบ 5 ถูกของดิฉัน...

อันนี้เป็นยาฉีดนะคะ เป็นยาลดน้ำตาลในเลือดคะ ไม่ทราบว่าคนไข้เคยใช้มั้ยะ??? ดิฉันอธิบายญาติ

คนไข้ในขณะที่ยื่นยา insulin penfill ส่งมอบให้ญาติคนไข้

อ้อ.....เสียงตอบจากเธอ

เคยใช้นะคะ

เออ.....ผู้หญิงคนนั้นตอบแบบย้ำความมั่นใจ ตอบแบบมะนาวไม่มีน้ำ

ตอนเข้าฉีด.....นะคะ ตอนเข็นฉีด.....ค่ะ ยาเก็บไว้ในตู้เย็นนะคะ

...ฉันอธิบายอย่างดี เธอพยักหน้ารับ รับยาแล้วเดินจากไป...

.....

10 นาทีผ่านไป.....ผู้หญิงคนนั้นกลับมาหาดิฉันอีกครั้ง

“เขาไม่หอนฉีด เสียงว่าสอนให้กันตะ....” เธอพูดกับดิฉันแบบเสียงในฟิล์ม

ดิฉันงงมาก ๆ ก็เมื่อเธอบอกว่าเคยใช้ แต่ตอนนี้บอกว่าไม่หอนฉีด “แล้วคนไข้อยู่ไหนคะ” ดิฉันถาม

แบบสงสัยเพราะไม่เห็นคนไข้

“โธ....นั่งโยโย” พร้อมกันนั้นเธอก็ไปที่คนไข้ นั่งอยู่ พร้อมกับเดินจากไปแบบไม่มีอะไรเกิดขึ้นกับชีวิต

เธอ ดิฉันพยายามมองตามที่เธอนั่งแต่.....ไม่เห็นคนไข้

“แล้วคุณจะฉีดยาให้คนไข้ได้ไหมคะ”

“มาย...ไม่หาญ ...ไม่หอนฉีด” เธอปฏิเสธแบบไม่เหลือช่องทางให้ดิฉันได้พูด

“ถ้าอย่างนั้นรบกวนช่วยบอกคนไข้มาที่ห้องยาได้ไหมคะเดี๋ยวจะอธิบายยาดิฉันให้ค่ะ”

....

....

...5 นาทีผ่านไป.....เธอกลับมาหาดิฉันอีกครั้ง.... โดยปราศจากเงาของคุณประเสริฐ

“คนไข้หละคะ.....”

“ม่าย เขาไม่มา มาไม่รอดหมอเหอ.....เอ แขนงเข้าตะ รถไฟอ้อมมาแล้ว แห่อิตาย...”เธอสบถพร้อมกับทำหน้าทำตาแยกว่าเดิม

(เอาแล้ว งานเข้าแล้ว ดิฉันคิดในใจ)

“ถ้าฉันคนไข้อยู่ไหนคะเดี๋ยวไปอธิบายให้ค่ะ”

ไม่มีเสียงตอบ เธอเดินหายไปทางเข้าตึกผู้ป่วยใน

ตอนนี้สิ่งที่อยู่ตรงหน้าดิฉันก็คืออุ้งขาขนาดเต็มที่เธอวางไว้ให้ดิฉันนั่นเอง ดิฉันหยิบอุ้งขาแล้วเดินออกจากห้องจ่ายยาไปตามหลังเธอไปห่าง ๆ

นั่นไงคนไข้ของดิฉันนั่งหน้าเสื่ออยู่บริเวณม้านั่งหน้าหอผู้ป่วยใน

“คุณประเสริฐ สังกัของไซ้ใหม่คะ” ดิฉันหันไปถามผู้ชายวัยกลางคนหน้าเสื่อที่นั่งอยู่บริเวณม้านั่งระหว่างตึกผู้ป่วยในกับตึกบริหาร

“คับ ....”เสียงตอบแบบเนือย ๆ

ดิฉันนั่งลงใกล้ ๆ กับชายคนนั้น

“คุณประเสริฐไม่เคยใช้ยาฉีดไซ้ใหม่คะ”

“คับ....แต่ผมฉีดไม่ได้ผมไม่หาญฉีด” คนไข้ตอบด้วยเสียงในฟิล์มพร้อมกันนั้นคนไข้แสดงอาการกลัวเข็มฉีดยาอย่างเห็นได้ชัด น้ำตาเริ่มซึม

“ไม่เอาได้ม่ายหมอยาฉีด ผมเอาแต่ยากินได้ม่าย....”

“คุณประเสริฐคะ เราเคยคุยกันแล้วนะคะในเรื่องนี้ว่าถ้าเกิดคุณควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ คุณก็ต้องใช้ยาฉีด และกรณีของคุณระดับน้ำตาลในเลือดสูงมาก ที่สำคัญคุณกินยาในขนาดที่สูงที่สุดแล้วแต่คุณก็ยังควบคุมระดับน้ำตาลไม่ได้.”

“ม่ายนิ ผมไม่เอายาฉีด ผมกลัวผมทำไม่ได้.....ผมไม่เอานิ.....”คนไข้พูดด้วยน้ำเสียงแหบพร่า พร้อมกับน้ำตานองหน้า

“คุณประเสริฐคะ ใจเย็น ๆ สิคะ เดี่ยวดิฉันจะสอนการใช้ยาฉีดให้ นะคะ ไม่ต้องกลัวฉีดไม่ยากค่ะ”

“ม่าย ผมไม่ฉีด ผมทำไม่ได้”

“แล้วจะเอาอย่างไรคะ ....”ดิฉันพยายามหาทางออก คนไข้ดูทำให้อ่อนลง

“สอนเมียผมตะ....”

แล้วไหนคะภรรยาคุณ.....ดิฉันพยายามมองหาผู้หญิงคนนั้น

“โศ เห็นมันเดินไปทางโศ” ผู้หญิงสูงวัยที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ และฟังการสนทนาตลอดแสดงความเห็น

“อั้น เดินไปตามให้ที่.....” คุณประเสริฐขอช่วยผู้หญิงคนนั้น

ในระหว่างที่รอ ไม่ว่าดิฉันจะอธิบายถึงการฉีดอย่างไร

“ม่ายนิ หมอเหอ ผมคิดไม่ได้ ผมไม่เอาได้ม่าย ผมเนือย ผมตายดีหว่า ถ้าให้ผมคิดยา”

คนไข้ปฏิเสธเสียงแข็ง และยืนยันเป็นที่แน่นอนว่าไม่เอายาฉีด

ดิฉันเห็นว่าคนไข้ไม่พร้อมที่จะรับฟังจึงนั่งเงียบรอการกลับมารับฟังการใช้ยาฉีดของภรรยาคนไข้

”””””

“””””5 นาตีผ่านไป ป้าคนที่เดินไปตามภรรยาคุณประเสริฐ ก็กลับมาบอกว่าไม่เจอใคร สงสัยเขากลับไปแล้ว

“หมั่นแล้วหมอเหอ มันทุ้มผมแล้ว มันไปรถไฟแล้ว.....” คุณประเสริฐพูดแบบน้อยใจ

“เอาหละคะ คุณประเสริฐตอนนี้ถึงเวลาที่ผมต้องตัดสินใจ และตั้งใจฟังการใช้ยาฉีดแล้วนะคะ”

“ไปฉีดก่อนม่ายได้ม่าย หมอ .....”ท่าทีของคุณประเสริฐดูอ่อนลงไปบ้าง

“บ้านคุณอยู่ใกล้สถานีอนามัยอะไรคะ”

“ไสยนายจัน หมอ”

“ระยะทางเท่าไรคะ”

””””” “5 โล ได้”.....

“คุณประเสริฐคะ ยาฉีดต้องฉีดทุกวันนะคะ ตอนก่อนอาหารเช้า และตอนก่อนอาหารเย็น เจ้าหน้าที่อนามัยยังไม่มาทำงานนะคะตอนเช้า และตอนเย็นเขาก็กลับไปแล้วค่ะ เขาคงไม่นั่งรอคุณไปฉีดยานะคะ”

“พันนั้นผมไม่เอายาฉีด ผมไม่หาญนิหมอ ผมคิดไม่ได้”

“คุณประเสริฐคะ ถ้าคุณไม่ได้ยาฉีดคุณก็ควบคุมน้ำตาลไม่ได้นะคะ”

“ม่ายผมไม่เอาแล้ว ไข้ยาคายโหง เหลกตะหมอ ผมอีหลบบ้านแล้ว ผมเนือยอีเป็นลมแล้ว.....” คนไข้ทำท่าที่เหมือนจะลุกเดินหนีไป

“คุณประเสริฐคะ.....” ดิฉันพยายามรั้งคนไข้ไว้

“จั้นเอาอย่างนี้แล้วกัน เดี่ยวเราไปเจอหมอก่อนดีไหมคะ”

“ม่ายผมอีหลบบ้านแล้ว”

“นะคะไปเจอหมอก่อนเดี๋ยวลัดคิวให้ .....” ดิฉันพยายามเกลี้ยกล่อมคนไข้ เพราะจากการที่ประเมินคนไข้ คนไข้ยังกังวลเรื่องการใช้ยาฉีดและกลัวการฉีดยา ดิฉันมั่นใจว่าถ้าหมออธิบายคนไข้อีกทีคนไข้ต้องไม่ปฏิเสธ และดิฉันจะอธิบายการใช้ยาฉีดให้คนไข้หายกลัวเข็มได้อย่างแน่นอน

.....????????.....

ภายในห้องตรวจหมอจรูทิพย์

“คุณลุงคะ ที่หมอดูต้องให้ยาฉีดเพราะว่าน้ำตาลในเลือดสูงมาก ถ้าปล่อยไว้พ่นนี้ลุงอาจตาบอดได้ อาจต้องตัดขา ถึงลุงว่าพรีอ อีนิดม่าย”

“ม่ายหมอผมกลัว ผมทำไม่ได้”

“แล้วลุงฟังที่เขอธิบายแล้วม่าย”

“ม่ายที่.....”

“นั่นแหละเอาพันนี้ ให้ฟังที่เขาริบายก่อนถ้าไม่ได้พันหรือเดี๋ยวมานหาหมอ เอาพันนี้ละคุณลุง”

“คับ...”

หลังจากนั้นกระบวนการอธิบายการใช้ปากกาอินซูลินก็เริ่มต้นขึ้น แบบละเอียดคียบ

.....

28 วันผ่านไป

“เป็นไงบ้างคะคุณประเสริฐ คุณดีขึ้นนะคะวันนี้ ยิ้มแย้มเชียว คุณดีใส่นะคะ”

“คับหมอ บายดี”

“ฉีดได้ไหมคะ ยาหนะ”

“ได้คับ”

“เจ็บไหม?”

“ม่าย.....” ตอบพร้อมหัวเราะ

“วันนี้มาตามนัดหรือคะ”

“ครับ”

.

.

.

.

นี่แหละเรื่องที่น่าประทับใจของดิฉัน ดิฉันใช้เวลากับคนไข้วันนั้นเกือบชั่วโมง กว่าเขาจะยอม ดิฉันว่าการให้บริการอย่างหัวใจมนุษย์อยู่ตรงนี้แหละคะ..... ไม่ว่าใครๆ ก็สำคัญ ถ้าเขาคอนั้นคือคนที่ต้องการความช่วยเหลือ

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากเรื่องเล่า

1. การที่เราจะให้คนไข้เชื่อ และทำตามคำอธิบายเราต้องได้ใจคนไข้ก่อน เรียกกันว่า “ใจซื้อใจ”
2. สหวิชาชีพมีส่วนร่วมอย่างมากในการช่วยกันดูแล พุดคุยกับคนไข้ โดยเฉพาะวิชาชีพแพทย์ ซึ่งคนไข้ให้ความเชื่อถือมาก มีส่วนช่วยอย่างมากในการดูแลผู้ป่วย
3. หน้าที่ของเภสัชกรไม่ใช่แค่การจ่ายยาที่ถูกต้อง แต่คือการทำให้คนไข้เข้าใจยาได้ถูกต้อง

พัชรมณฑน์ ศรีจางค์